

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN DE BONDGENOTENLAAN 116 TE LEUVEN (VLAAMS-BRABANT)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 622

Rapport opgemaakt door: Sander Pelsmaekers

Kontichsesteenweg 38
B-2630 Aartselaar

februari 2018

Dossiernr. 23150

OE: 2018A288

Aartselaar

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

---

1 Gemotiveerd advies

Het inschattingspotentieel tot kennisvermeerdering is gericht op het aantreffen van archeologische sequenties gaande van de Romeinse periode tot recente tijden op het perceel 24502B0141/00V006 aan de Bondgenotenlaan 116 te Leuven. Hier wordt een verbouwing van de binnenkoer en het achterhuis gerealiseerd. Zo wordt de kelder uitgediept en een deel van de koer opgehoogd. Er komt ook een Engelse koer en talud aan het achterhuis. Op basis van het bureauonderzoek, de CAI-meldingen en erfgoedwaarden is er zeker een kans dat er zich archeologisch materiaal in de bodem bevindt. Gezien de nabijheid van de historische binnenstad en de vastgestelde archeologische zone kan er van een vrij hoog potentieel gesproken worden. Er zijn echter een paar argumenten om rekening mee te houden.

De omgeving van het onderzoeksgebied heeft reeds grondversturende werken gekend. Zo is er in de 19^e en 20^e eeuw een voorhuis en achterhuis gebouwd met binnenkoer en bijhorende stadstuin. Beide gebouwen zijn onderkelderd tot een diepte van 2,50 mMv in het voorhuis en 1,04 mMV in het achterhuis. Ook op de nabijgelegen percelen hebben er gelijkaardige bouwwerken plaatsgevonden. Het perceel is, in tegenstelling tot veel andere huizen, weinig beschadigd tijdens de wereldoorlogen.

Daarbij komt de vraag in welke mate archeologisch onderzoek nog kan bijdragen tot een verdere kennis van de recente bebouwing op het onderzoeksgebied. In een bouwhistorische studie uit 2017 werden het huis en de bijhorende structuren reeds in detail onderzocht en beschreven. De studie heeft een analyse gemaakt van de bouwgeschiedenis sinds de constructie in 1868. Dankzij dit onderzoek is er reeds een uitgebreide kennis over het huidige perceel en haar geschiedenis. Er kan natuurlijk wel kennis worden opgedaan over eerdere periodes, al zijn de kijkvensters daarvoor te klein.

Een ander belangrijk punt is dus de omvang van de uit te voeren werken. De binnenplaats wordt voor 111,30m² opgehoogd tot een hoogte van 0,26 mMv aan het hoofdgebouw en 1,72 mMV aan de achterbouw. Daarlangs komt een stuk dat uitgediept wordt om een Engelse koer te realiseren. Het gaat in deze bouwaanvraag om een gebied van 15,18m² oppervlakte met een diepte van 1,48 meter onder het maaiveld. Verder wordt de kelder van de achterbouw met 0,30 meter uitgediept over een oppervlakte van 187m². Tenslotte is er nog een Engelse koer aan de achterzijde van de achterbouw met een diepte van 1,56 mMv en 30m² oppervlakte; en een talud met een omvang van 69,5m². In totaal wordt er voor ca. 409,68 m² aan verstoring gedaan. Gezien de spreiding en beperkte omvang van de verschillende werkzones is het echter onzeker of archeologisch onderzoek hier tot kenniswinst zou leiden.

Binnenkoer

111,30 m² ophogen tot een hoogte van +0,26 mMv tot +1,72 mMV

15,18 m² afgraven tot een diepte van -1,48 mMv (ca. -1,20 meter afgraven)

Achterhuis

187 m² kelder afgraven tot een diepte van -1,34 mMv (-30,0 centimeter afgraven)

Talud achterzijde achterhuis

99,2 m² talud en koer afgraven tot een diepte van -1,56 mMV

Vooral de talud en de binnenkoer zijn qua oppervlakte te klein om aan bevredigend archeologisch onderzoek te doen. De kelderverdieping is groter in omvang, maar wordt slechts 30 centimeter uitgediept. Dit maakt het kijkvenster bijzonder klein voor verder onderzoek.

Zodra de stedenbouwkundige vergunning bekomen is, kan de keldervloer worden opgebroken, en zal duidelijk worden op welke wijze het gebouw gefundeerd is. De stabiliteitsingenieur maakt op basis van de bestaande toestand een studie. Er wordt vermoedelijk een funderingsplaat gestort van ca. 30 cm dikte, waarbij er ter hoogte van de kolommen verdiepte funderingsvoeten worden voorzien. Rondom het gebouw wordt waarschijnlijk een vorstrand voorzien. De bodemverstoring blijft tijdens deze werken beperkt. De grond wordt niet geroerd, gezien dit de draagkracht drastisch verminderd. Er wordt wel afgegraven tot op het gewenste niveau, de afgewerkte vloerplas wordt daarbij 30 cm verlaagd. Zie de brief van de architect in bijlage.

De ligging van het onderzoeksgebied buiten het historisch centrum en binnen de grote ringmuur geeft ook een indicatie dat het perceel waarschijnlijk voor lange tijd niet bewoond werd. Historische kaarten lijken deze stelling te ondersteunen, gezien het terrein in de 18^e eeuw op akkerland lag. Het onderzoeksgebied werd pas bebouwd in de 19^e eeuw, met de constructie van het huidige pand. De Bondgenotenlaan bestond ook nog niet voor de tweede helft van de 19^e eeuw. Verder onderzoek zou dus informatie kunnen opleveren over de stadslandbouw van voor de 19^e eeuw, de kijkvensters op het onderzoeksgebied zijn echter zo klein dat er te weinig potentieel is voor deze kenniswinst.

Rekening houdend met de voorgaande argumenten, schatten we het potentieel tot archeologische kennisvermeerdering voor het onderzoeksgebied aan de Bondgenotenlaan laag in en wegen de kosten niet op tegen de baten. Daarom adviseren wij hier **geen verder onderzoek**.